ประโยค ป.ธ. ๓
สัมพันธ์ไทย
สอบ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

โส กิร ปจฺจนฺเต อญฺเญหิ ปาสาเทหิ อสทิสรูปํ อากาเส อุปฺปติตมานํ วิย โกกนทนฺนาม ปาสาทํ การเยฺวา วฑฺฒกึ ปุจฺฉิ กึ ตยา อญฺญตฺถาปิ เอวรูโป ปาสาโท กตปุพฺโพ อุทาหุ ปฐมสิปฺปเมว เต อิทนฺติ ฯ ปฐมสิปฺปเมว เทวาติ วุตฺเต โส จินฺเตสิ สเจ อยํ อญฺญสฺสาปิ เอวรูปํ ปาสาทํ กริสฺสติ อยํ ปาสาโท อนจฺฉริโย ภวิสฺสติ อิมํ มยา มาเรตุํ วา หตฺถปาเท วาสฺส ฉินฺทิตุํ อกฺขีนิ วา อุปฺปาเตตุํ วฏฺฏติ เอวํ อญฺญสฺส ปาสาทํ น กริสฺสตีติ ฯ โส ตมตฺถํ อตฺตโน ปิยสหายกสฺส สญฺชีวกปุตฺตสฺส มาณวกสฺส กเถสิ ฯ โส จินฺเตสิ นิสฺสํสยํ เอส วฑฺฒกึ นาเสสฺสติ อนคฺโฆ สิปฺปีโย มยิ สนฺเต มา นสฺสตุ สญฺญมสฺส ทสฺสามีติ ฯ โส ตํ อุปสงฺกมิตฺวา ปาสาเท เต กมฺมํ นิฏฺฐิตํ โนติ ปุจฺฉิตฺวา นิฏฺฐิตนฺติ วุตฺเต ราชกุมาโร ตํ นาเสตุกาโม ตสฺมา อตฺตานํ รกฺเขยฺยาสีติ อาห ฯ วฑฺฒกี ภทฺทกนฺเต สามิ กตํ มม อาโรเจนฺเตน อหเมตฺถ กตฺตพฺพํ ชานิสฺสามีติ วตฺวา กึ สมฺม อมฺหากํ ปาสาเท เต กมฺมํ นิฏฺฐิตนฺติ ราชกุมาเรน ปุฏฺโฐ น ตาว เทว นิฏฺฐิตํ พหุ อวสิฏฺฐนฺติ อาห ฯ กึ กมฺมํ นาม อวสิฏฺฐนฺติ ฯ ปจฺฉา เทว อาจิกฺขิสฺสามิ ทารูนิ ตาว อาหราเปถาติ ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓
สัมพันธ์ไทย

กิร ศัพท์ อนุสฺสวนตฺถ โส วิเสสน ของ โพธิราชกุมาโร ๆ สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ปจวีตเล อุปสิเลสิกาธาร ใน อญฺเญหิ ปาสาเทหิ อญฺเญหิ วิเสสน ของ ปาสาเทหิ ๆ สหตฺถตติยา ใน อสทิส-อสทิสรูปี ก็ดี โกกนทำ ก็ดี วิเสสน ของ ปาสาทำ อากาเส อาธาร ใน อุปฺปตมานำ ๆ อุปมาวิเสสน ของ ปาสาทำ วิย ศัพท์ อุปมาโชตก เข้ากับ อากาเส อุปฺปตมานำ นาม ศัพท์ สญฺญาโชตก เข้ากับ โกกนทำ ปาสาทำ อวฺตฺตกมฺม ใน กาเรตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิ วฑฺฒกี อวฺตฺตกมฺม ใน ปุจฺฉิ

“ปาสาโท สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก กึ ศัพท์ ปุจฺฉนตฺถ ตยา อนภิหิตกตฺตา ใน กต- อญฺญตฺถ วิเสสน ของ ฐาเน ๆ อาธาร ใน กต- อปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อญฺญตฺถ เอวรูโป วิเสสน ของ ปาสาโท กตปุพฺโพ วิกติกตฺตา ใน โหติ, อุทาหุ ศัพท์ ปุจฺฉนตฺถ สิปฺปี สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ปฐมสิปฺปี วิกติกตฺตา ใน โหติ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ปฐมสิปฺปี เต สามีสมฺพนฺธ ใน ปฐมสิปฺปี อิทำ วิเสสน ของ สิปฺปี อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

โพธิราชกุมาโร สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก วจเน ลกฺขณ ใน วุตฺเต วฑฺฒกินา อนภิหิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา “เทว อาลปน อิทำ วิเสสน ของ สิปฺปี ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ปฐมสิปฺปี วิกติกตฺตา ใน โหติ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ปฐมสิปฺปี (เม สามีสมฺพนฺธ ใน สิปฺปี) อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจเน โส วิเสสน ของ โพธิราชกุมาโร “สเจ ศัพท์ ปริกปฺปตฺถ อยำ วิเสสน ของ วฑฺฒกี ๆ สยกตฺตา ใน กริสฺสติ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อญฺญสฺส วิเสสน ของ

ปุคฺคลสฺส ฯ สมฺปทาน ใน กริสฺสติ อปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อณฺณสฺส เอวรูป์ วิเสสน ของ ปาสาทำ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน กริสฺสติ, อยำ วิเสสน ของ ปาสาโท ฯ สยกตฺตา ใน ภวิสฺสติ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อนจฺฉริโย วิกติกตฺตา ใน ภวิสฺสติ, มาเรตุำ ก็ดี ฉินฺทิตุำ ก็ดี อุปฺปาเตตุำ ก็ดี ตุมตฺถกตฺตา ใน วฏฺฏติ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อิมำ วิเสสน ของ วฑฺฒกี ฯ การิตกมฺม ใน มาเรตุำ มยา อนภิหิตกตฺตา ใน มาเรตุำ ฉินฺทิตุำ และ อุปฺปาเตตุำ วา สามศัพท์ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากับ อิมำ มยา มาเรตุำ, หตฺถปาเท อสฺสฉินฺทิตุำ และ (อสฺส) อกฺขีนิ อุปฺปาเตตุำ หตฺถปาเท อวุตฺตกมฺม ใน ฉินฺทิตุำ อสฺส วิเสสน ของ วฑฺฒกิโน ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน หตฺถปาเท (อสฺส วิเสสน ของ วฑฺฒกิโน ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อกฺขีนิ) อกฺขีนิ อวุตฺตกมฺม ใน อุปฺปาเตตุำ, โส วิเสสน ของ วฑฺฒกี ฯ สยกตฺตา ใน กริสฺสติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน กริสฺสติ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก เอวำ วิเสสน ของ ภาเว ฯ ลกฺขณ ใน สนฺเต ฯ ลกฺขณกิริยา* อณฺณสฺส วิเสสน ของ ปุคฺคลสฺส ฯ สมฺปทาน ใน กริสฺสติ ปาสาทำ อวุตฺตกมฺม ใน กริสฺสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ

โส วิเสสน ของ โพธิราชกุมาโร ฯ สยกตฺตา ใน กเถสิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ตำ วิเสสน ของ อตฺถำ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน กเถสิ อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน ปิยสหายกสฺส ฯ ก็ดี สญฺชีวกปุตฺตสฺส ก็ดี วิเสสน ของ มาณวกสฺส ฯ สมฺปทาน ใน กเถสิ ฯ

โส วิเสสน ของ มาณวโก ฯ สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “โพธิราชกุมาโร เหตุกตฺตา ใน นาเสสฺสติ วฑฺฒกี การิตกมฺม ใน นาเสสฺสติ ฯ อาขฺยาตบท เหตุกตฺตุวาจก นิสฺสำสยำ กิริยาวิเสสน ใน นาเสสฺสติ เอโส วิเสสน ของ โพธิราชกุมาโร, สิปฺปิโย วิเสสน ของ ปุคฺคโล[๒] ฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อนคฺโฆ วิกติกตฺตา

---

* สัมพันธ์ว่า “เอวำ ศัพท์ ปการตฺถ” หรือ “เอวำ กิริยาวิเสสน ใน กริสฺสติ” ก็ได้

[๒] สัมพันธ์ว่า “สิปฺปิโย สยกตฺตา ใน โหติ” ก็ได้

ใน โหติ, วฑฺฒกี สยกตฺตา ใน นสฺสตุ มา ศัพท์ ปฏิเสธ ใน นสฺสตุ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก มยิ ลกฺขณ ใน สนฺเต ฯ ลกฺขณกิริยา, อหํ สยกตฺตา ใน ทสฺสามิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก สญฺญ์ อวฺตฺตกมฺม ใน ทสฺสามิ อสฺส วิเสสน ของ วฑฺฒกิโน ฯ สมฺปทาน ใน ทสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ

โส วิเสสน ของ มาณวโก ฯ สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ตํ วิเสสน ของ วฑฺฒกึ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน อุปสงฺกมิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุจฺฉิตฺวา "กมฺมํ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ฯ กิตบท กตฺตุวาจก ปาสาเท วิสยาธาร ใน กมฺมํ เต สามีสมฺพนฺธ ใน กมฺมํ, อุทาหุ ศัพท์ ปุจฺฉนตฺถ กมฺมํ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ โน ศัพท์ ปฏิเสธ ใน นิฏฺฐิตํ ฯ กิตบท กตฺตุวาจก (ปาสาเท วิสยาธาร ใน กมฺมํ เต สามีสมฺพนฺธ ใน กมฺมํ) อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห วจเน ลกฺขณ ใน วุตฺเต วฑฺฒกินา อนภิหิตกตฺตา ใน วุตฺเต ฯ ลกฺขณกิริยา "กมฺมํ สกยตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ฯ กิตบท กตฺตุวาจก (เม สามีสมฺพนฺธ ใน กมฺมํ) อิติ ศัพท์ สรูป ใน วจเน, "ราชกุมาโร สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ตํ การิตกมฺม ใน นาเสตุ- นาเสตุกาโม วิกติกตฺตา ใน โหติ, ตสฺมา เหตุ ใน รกฺเขยฺยาสิ ตฺวํ สยกตฺตา ใน รกฺเขยฺยาสิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อตฺตานํ อวฺตฺตกมฺม ใน รกฺเขยฺยาสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

วฑฺฒกี สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก "สามิ อาลปน ภฑฺฑกํ วิเสสน ของ กมฺมํ ฯ วุตฺตกมฺม ใน กตํ เต อนภิหิตกตฺตา ใน กตํ ฯ กิตบท กมฺมวาจก มม สมฺปทาน ใน อาโรเจนฺเตน ฯ วิเสสน ของ เต, อหํ สยกตฺตา ใน ชานิสฺสามิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก เอตฺถ วิเสสน การเณ ฯ นิมิตฺตสตฺตมี ใน กตฺตพฺพํ ฯ วิเสสน ของ กิจฺจ์ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน ชานิสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปุฏฺโฐ[๓] "สมฺม อาลปน

---

[๓] อาจารย์บางท่าน สัมพันธ์ว่า "...วตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห..." โดยไม่สัมพันธ์เข้ากับ ปุฏฺโฐ

กมฺมํ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตํ ฯ กิตบท กตฺตุวาจก กึ ศัพท์ ปุจฺฉนตฺถ อมฺหากำ สามีสมฺพนฺธ ใน ปาสาเท ฯ วิสยาธาร ใน กมฺมำ เต สามีสมฺพนฺธ ใน กมฺมำ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุฏฺโฐ ราชกุมาเรน อนภิหิตกตฺตา ใน ปุฏฺโฐ ฯ วิเสสน ของ วฑฺฒกี “เทว อาลปน กมฺมำ สยกตฺตา ใน นิฏฺฐิตำ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน นิฏฺฐิตำ ฯ กิตบท กตฺตุวาจก ตาว กิริยาวิเสสน ใน นิฏฺฐิตำ, พหุ วิเสสน ของ กมฺมำ ฯ สยกตฺตา ใน อวสิฏฺฐำ ฯ กิตบท กตฺตุวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

โพธิราชกุมาโร สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “กึ วิเสสน ของ กมฺมำ ฯ สยกตฺตา ใน อวสิฏฺฐำ ฯ กิตบท กตฺตุวาจก นาม ศัพท์ สญฺญาโชตก เข้ากับ กมฺมำ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

วฑฺฒกี สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “เทว อาลปน อหำ สยกตฺตา ใน อาจิกฺขิสฺสามิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ปจฺฉา กาลสตฺตมี ใน อาจิกฺขิสฺสามิ, ตุมฺเห เหตุกตฺตา ใน อาหราเปถ ปุคฺคลำ การิตกมฺม ใน อาหราเปถ ฯ อาขฺยาตบท เหตุกตฺตุวาจก ทารูนิ อวุตฺตกมฺม ใน อาหราเปถ ตาว กิริยาวิเสสน ใน อาหราเปถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ
